

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En miljöbedömning ska göras för planer och program om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen är den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida en miljöbedömning behöver göras eller inte. Undersökningen utgör också ett viktigt underlag för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare i planbeskrivningen eller i en eventuell miljökonsekvensbeskrivning.

Detaljplan för Kv Päronet mm, Götene tätort, Götene kommun

Området för planändringen utgörs av kvarteret Päronet i centrala Götene samt del av den allmänna gatufastigheten Helde 1:301. Mindre del av nuvarande Melonen ingår även i den nya detaljplanen avsedd att ersätta den västra halvan av DP80 samt en mycket liten del av Götene stadsplan SP 1, innehållande område runt nu borttagna järnvägsövergång. Planområdet utgör cirka 1,5 hektar.

Bakgrund

2011 vann den nu gällande detaljplanen, DP80, Laga kraft. Detaljplanen behandlade några av Götene mest centrala kvarter, Päronet och Melonen, samt ett visionsarbete för de centrala gatumiljöerna Lidköpingsvägen och Alsborgsgatan.

Delar av detaljplanen utgjorde en ny sträckning av Alsborgsgatans möte med Lidköpingsvägen. Vägen avsågs flyttas till ett läge längre västerut för att ansluta till Lidköpingsvägens korsning med Järnvägsgatan i en fyrvägs korsning med en mindre cirkulationsplats. Motivet för detta var att Alsborgsgatan avsågs ansluta till väg 44 med ett nytt infartsläge ersättande den från Kinne-Vedumvägen. Denna trafikstrategi ingick dock inte i den då gällande översiktsplanen från 2010, och har inte heller förts fram i den nya ÖP 2023, Laga Kraftvunnen 2023-03-30. Genomförandet av den del av detaljplanen som berörde Alsborgsgatan innehöll flera med detta förknippade fastighetsregleringsåtgärder som inte heller kom att fullföljas till sin helhet.

Alsborgsgatan som infartsväg från väg 44 till stadskärnan är ej längre aktuell. Efter att genomförandetiden för DP80 har löpt ut kan kommunen konstatera att behovet av att inordna gatans begränsade trafikflöden i det i planen anvisade läget, inte kan överordnas de olägenheter ett fullföljande av detaljplanen skulle innebära både i form av olägenheter för områdets fastighetsägare som stora investeringskostnader för kommunen.

Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte är därmed att inrätta planbestämmelser i överensstämmande med den verkliga befintliga dragningen av Alsborgsgatan samt att foga samman de delar av kvartersmarken som blivit åtskilda i samband med DP80.

1. Natur och miljö

1.1 Skydd/förordnanden

Berör planen:

	Ja	Nej	Kommentar
Områden med lagenlig skyddad natur enligt miljöbalken 7 kap (t.ex. naturreservat, landskapsbild, strandskydd, biotopskyddsområde)	X		Gatuträd - utmed Lidköpingsvägens södra sida bedöms vara del av biotopskyddad allé. Trädplanteringen har skydd i gällande plan. Alléträd skyddas genom miljöbalken och ska inte behöva ytterligare skydd i en detaljplan. Gatuträden avses ingå i den allmänna platsmarken för gata och är i kommunal ägo. Kommunen har som markägare ansvar för att biotopskyddet efterföljs och finner det därför inte nödvändigt att förstärka biotopskyddet med ytterligare särskilda egenskapsbestämmelse på plankartan.
Kulturresevat, byggnadsminnen eller fornminnen		X	

1.2 Riksintresse för natur-, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv

Kommer planen beröra:

	Ja	Nej	Kommentar
Område av riksintresse för naturvården		X	
Område av riksintresse för kulturminnesvården		X	
Område av riksintresse för det rörliga friluftslivet.		X	
Område som ingår i nätverket Natura 2000		X	

1.3 Högt naturvärde

Kommer planen beröra:

	Ja	Nej	Kommentar
Område med högt regionalt naturvärde (Länsstyrelsens naturvårdsplan)		X	
Område som är utpekad i skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotop eller sumpskogsinventering		X	

Område utpekad i kommunal naturvårdsplan		X	
Område som ingår i nätverket Natura 2000		X	

1.4 Ekologiskt särskilt känsligt område

Kommer planen beröra:

	Ja	Nej	Kommentar
Område vilket anses ekologiskt särskilt känsligt (enligt kommunens översiktsplan)		X	

1.5 Vegetation

Kan ett genomförande av planen medföra

	Ja	Nej	Kommentar
Betydande förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen		X	
Minskning i antal av någon unik, sällsynt eller hotad växtart eller växtsamhälle		X	
Införande av någon ny växtart.		X	

1.6 Djurliv

Kan ett genomförande av planen medföra

	Ja	Nej	Kommentar
Betydande förändringar av antalet eller sammansättningen av djurarter i området (däggdjur, fåglar reptiler, skaldjur, insekter)		X	
Minskning i antal av någon unik, sällsynt eller hotad djurart		X	
Införande av någon ny djurart i området, eller verka som gräns för djurens förflyttningar och rörelse		X	
Försämring av fiskevatten eller jaktmarker		X	

1.7 Landskapsbild

Kan ett genomförande av planen medföra

	Ja	Nej	Kommentar
En försämring av någon vacker utsikt, ett landskapsmässigt skönhetsvärde		X	

eller skapas någon för allmänheten obehaglig landskapsbild			

1.8 Mark och vatten

Kan planens genomförande orsaka/medföra:

	Ja	Nej	Kommentar
Instabilitet i markförhållandena eller de geologiska grundförhållandena; risk för skred, ras etc.		X	
Skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation		X	
Risk för erosion		X	

	Ja	Nej	Kommentar
Förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjöar eller havsområden		X	
Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats, industrimark eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken		X	<p>Inga miljöföroreningar är angivna i Länsstyrelsens EBH-karta över potentiellt förorenade områden.</p> <p>En mindre del av planområdet, den västra, innehåller del av äldre banvall. Här, i gränsen mellan banvallsområdet och Päronet 8, har legat ett godsmagasin i anslutning till den nedlagda järnvägen. Vid tidigare planläggning väster om banvallen inom Sempers och Arlas industriområde har markföroreningar påträffats kopplat till utfyllnader, dessa delvis över gränsvärdena för känslig markanvändning. I banvallens närmiljö planeras ingen ny bebyggelse utan delområdet planeras liksom tidigare som en del av det parkstråk i vilket banvallen fått sin nuvarande funktion som gång- och cykelstråk.</p> <p>Även i samband med upprättandet av DP80 utfördes markmiljöundersökningar. Tidigare verksamheter inom Melonen 15 (ca 50 m öster om planområdet); tvätterier respektive bensinstation bedöms ha</p>

		<p>orsakat vissa föroreningar. I Melonens östra del, ca 100 m från planområdet, påträffades även rödfyrföroreningar.</p> <p>Kvartersmark närmast Lidköpingsvägen har varit bebyggda med småskalig bostadsbebyggelse, med små flerbostadshus med butiker i bottenvåningen. Kvartersmarken längre norrut, som också är lägre belägen, har även vad gäller de obebyggda tomterna inom överskådlig tid bakåt haft ett småskaligt bostadsinnehåll. För denna typ av mindre byggnader med trädgårdar förefaller det inte sannolikt att fyllnadsmaterial ska ha använts i större omfattning.</p> <p>Kommunen bedömer därför att risken för att hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken, där byggnader avses kunna uppföras är liten, och kommunen avser därför inte komplettera med ytterligare analyser inom den nu aktuella processen.</p>
Förändringar på grundvattenkvalitén	X	
Förändring av flödesriktningen för grundvattnet	X	
Minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt	X	
Förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning	X	
Förändringar i ytvattenkvalitén (bakteriologiskt eller kemiskt, temperatur och omblandning)	X	
Förändrat flöde eller riktning i något vattendrag, sjö eller havsområde	X	
Att vattendom krävs	X	

1.9 Effekter på hushållning med mark, vatten och andra resurser

Kan planens genomförande orsaka/medföra:

	Ja	Nej	Kommentar
Avsevärd förändringar av mark- eller vattenanvändning i området		X	
Avsevärt uttömmande av någon ej förnyelsebar naturresurs		X	
Motverka mål och riktlinjer i grushållningsplanen		X	
Betydande ökning av fordonstrafik		X	
Försämrade kvalitet eller kvantitet på någon rekreativ möjlighet (strövområde, vandringsled, rekreativ anläggning etc.)		X	
Negativt påverka område med fornlämningar eller annan kulturhistorisk värdefull miljö (kulturminnesprogram)		X	

1.10 Förenlighet med 3, 4 och 5 kap Miljöbalken

	Ja	Nej	Kommentar
Är ett genomförande av planen förenligt med bestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken	X		
Iakttas gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken	X		
Kommer verksamheter som planen tillåter eller iordningställandet av planområdet att kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken		X	

2. Hälsa & säkerhet

2.1 Luft och Klimat

Kan planens genomförande orsaka/medföra:

	Ja	Nej	Kommentar
Väsentliga luftutsläpp eller försämring av luftkvaliteten		X	
Obehaglig lukt		X	
Förändringar i luftfuktighet, luftfuktighet, temperatur eller klimat (regionalt eller lokalt)		X	

2.2 Miljöpåverkan från omgivningen

	Ja	Nej	Kommentar
Kan befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen ha negativ inverkan på projektet		X	
Ligger befintlig miljöstörande verksamhet i omgivningen på otillräckligt skyddsavstånd enligt ”Bättre plats för arbete”		X	<p>Inom det närbelägna Sparven 10 ligger Sempers produktionsenhet för vällingprodukter.</p> <p>I nuvarande miljötillstånd ingår både Semper och Arla tillsammans. Företagen planerar att dela upp sitt tillstånd så att de får varsitt eget. Detta är en process som just påbörjats med samråd och ingen ansökan har ännu lämnats in. Det är ej säkert att Semper vid sådan uppdelning blir tillståndspliktigt, då nuvarande tillstånd bedöms vara knutet till funktioner inom Arlas område längre norrut. (Den aktuella tillståndprocessen kan dock ta mellan 6-12 månader och risken för överklagan finns).</p> <p>Även om Semper eventuellt inte kommer anses tillståndspliktigt omfattas verksamheten av anmälningsplikt avseende buller och lukt. Tidigare klagomål/synpunkter från närboende avseende buller och lukt har förekommit. Kommunens miljö- och hälsoenhet har inget pågående ärende om detta idag utan företaget har löst frågan innan det blivit ett direkt ärende för Miljö-Hälsa.</p> <p>Industriändamålet som är reglerat i SP 18 och är beläget från Päronet 5 och norrut, på motsatt sida banvallen. Skyddsavståndet inom SP18 är 20 m inom fastigheten. Avståndet till befintliga bostadsbyggnader, detta inkluderat, är ca 40 m. Avståndet till möjlig bostadsbebyggelse inom nu gällande DP – DP80 är ca 37 m.</p>

		<p>Kommunen bedömer att Semper inom industrikvarteret Sparven 10 utgör ett arbetsområde med små risker. Riktlinjerna i "Bättre plats för arbete" anger för dessa fall 50 m som lämpligt skyddsavstånd. Då Semper är ålagda att förhålla sig till befintlig bostadsbebyggelse 40 meter från industrin samt att egenskapsgränsen för möjlig byggrätt i den nu gällande detaljplanen (DP80) ungefärligen sammanfaller med detta (37m) anser kommunen att ett kortare skyddsavstånd på 37 m är befogat att bibehålla utan risk för skadliga störningar.</p> <p>Den planerade tekniska anläggningen väster om banvallen (DP91) i form av Götene vatten och värme ovanmarkförlagda ledning för processånga utgör ingen miljöstörande verksamhet</p> <p>Den södra delen av Sparven 10, utmed Lidköpingsvägen används som personalparkering på område planlagd för handel. Denna verksamhet medför ingen negativ påverkan på det planerade centrum- och bostadsändamålet inom planområdet.</p>
--	--	--

2.3 Störningar, utsläpp, buller, vibration

Kan ett genomförande av planen medföra

	Ja	Nej	Kommentar
Ökade utsläpp av hälsofarliga ämnen		X	
Ökning av nuvarande ljudnivå		X	
Att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden		X	Tidigare gällande detaljplan anger att fasader mot Lidköpingsvägen ska dämpa 30 dBA. Ingen motivering anges. Kravet är inte svårt att uppfylla för nya byggnader, men för befintliga som dessa kan ändringar som föranleder myndighetsgranskning, innebära att åtgärder skulle krävs. En enkel bulleranalys visar att inga sådana restriktioner är

			<p>nödvändiga i fasad, dock bedöms inte riktvärdet för maximala ljudnivåer uppfyllas förrän bortom 38,5 m varför uteplats behöver bullerskyddas i den södra delen av centrum- och bostadskvarteret.</p> <p>Ytterligare en närbelägen och till viss del störande verksamhet är befintlig återvinningsplats med containrar för sopsortering belägen inom den del av banvallsstråket som nu planläggs som gatumark. Förhandling pågår med framtida entreprenör avsedd att ta över verksamheten 2024. Det åligger entreprenören att gällande riktlinjer avseende störningar (buller) inte överskrids och om så skulle vara fallet vidta bullerdämpande åtgärder.</p> <p>Erfarenheter från andra lokala studier redogör för fall där det är tveksamt om riktlinjer för maximala ljudnivåer klaras på upp till 40 m. Förutsättningarna är dock relativt bra redan vid 20 m och åtgärder som tex riktning/placering på återvinningskärlets öppning eller avskärmning spelar roll för störningsbilden.</p> <p>Ovanstående skyddsbestämmelse om bullerskyddad uteplats bedömer kommunen som tillräcklig för att säkerställa att väsentliga riktvärden underskrids även för störningar från återvinningsplatsen.</p>
Vibrationer som kan störa människor		X	

2.4 Ljus och skarpt sken

Kan ett genomförande av planen medföra

	Ja	Nej	Kommentar
Nya ljussken som kan vara bländande		X	

2.5 Skyddsavstånd

Kan planen innebära att:

	Ja	Nej	Kommentar
Verksamhet/er lokaliserar så att riktvärde för skyddsavstånd till befintlig bebyggelse enligt "Bättre plats för arbete" inte uppfylls		X	Inga störande verksamheter planeras.

2.6 Säkerhet

Kan planen medföra:

	Ja	Nej	Kommentar
explosionsrisk		X	
risk för utsläpp av särskilt miljö och hälsofarliga ämnen vid händelse av olycka		X	
att människor utsätts för hälsofara inklusive mental ohälsa		X	
risk för att människor utsätts för joniserade strålning (radon)		X	
kan ett genomförande av planen ge upphov till förändrade risker i samband med transport av farligt gods		X	

2.7 Totalförsvarets intresse i samhällsplaneringen

	Ja	Nej	Kommentar
		X	Planområdet ligger utanför såväl influensområde (MSA-område) för Sotenäs flygflottilj som det så kallade stopp-området för höga objekt.

3. Ställningstagande

	Ja	Nej	Kommentar
Ett genomförande av planen innebär negativa effekter som var för sig är begränsade, men som tillsammans kan vara betydande		X	
Ett genomförande av planen innebär en betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning ska göras		X	
MKB-dokumentet bör omfatta följande områden:	Undersökningen visar på att effekterna av planens förverkligande på miljön ej är betydande varför inget särskilt MKB-dokument kommer att upprättas.		